

SZERKESZTŐIRODA

Belmagyar-utca 47-dik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egész évre 16 frt. vagy 32 korona. Negyed évre 4 frt. vagy 8 korona. Félévre 8 frt. „n” 16 korona. 1 hóra 1 frt 50 kr. vagy 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adának vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33. szám.

HIRDETÉSI DÍJAK:

Egy ccentimetryi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora: 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyilvántartási díjak:

garmand sora után 20 kr. fizetendő.

Aratás

Nagy dolog Magyarországon az aratás. Ennek sikerétől függ minden. Östermelők vagyunk. Mit hoz az idő? A természet kegyelmére van utalva egész létünk.

Egy egész éven át azon parctól kezdve, hogy a gazda ekéje vasát neki veti a földnek, míg Isten áldása zsákjában sincs, örökös aggodalom az élete. Jól megazántja megtrágyázott földjét, elhinti a tiszta magot, — a többi a gondviselés kezében van. Egér, madár kipusztíthatja, eső, hó megromthatja, fagy, hideg, hőség, szárazság felváltva teheti tönkre. — Az áprilisi hideg, a májusi és júniusi eső, folytán már ajtókon kopogtatott az inség. Igen az inség közvetlen küszöbön volt.

Az április, május, júniusi hónapok kritikuss napjai elmúltával mezőink lassan-lassan kiheverték a rossz idő következményeit, de a már elvesztett élet, a növényzet kipusztult része vissza nem teremthető.

Sok helyen még a mi megmaradt, azt is elverte a jég, összetörte a vihar, elvitte a víz. Mint iszonyu vérengző csatából a katona, a mai aratás is megtépetten, sebekről terhelve került elő a viharos év soknemű hányattatásából. Nem leverten, hiszen a mezők halmait kereszttek milliói díszítik; de nem is kielégítően pihengetheti a gazda mérlegelő tekintetét egy évi verejtékes munkájának eredménye felett. Lássunk hát már mi is egy kis számítás a kasza előtt most hulló kalászos hozzávetőleges fizetőképességéről.

A statisztikai kimutatások szerint őszi búzával bevetett s aratás alá kerülő mintegy 5 millió 255 ezer kat. hold területről, átlag 5 métermázsas és mintegy 86 kiló termést számítva, 30 millió 765 ezer métermázsas buza lenne az eredmény. Tavaly majd 39 millió volt a termés. Ime a különbség tetemes. Ez mind az évi csapások rovására esik. A buza ára ugyan most elég kedvező. Budapesten mintegy 8 frt 30—50 krajczár métermázsáig. — Csak 8 frtjával véve, 246 millió 120 ezer frt lenne a buzatermés értéke.

Rozs és kétszeressel bevetett területből mintegy millió 738 ezer kat. holdon aratnak, holdonként 5 métermázsát számítva, 8 millió 814 ezer mmázsas lenne az eredmény. Tavaly itt

is mintegy 13 millió 381 ezer mmázsas termett. Ma Budapesten 6 frt 20—40 kr az ára. Csak 6 frtjával 50 millió 884 ezer frt értéket képvisel.

Árpával bevetett aratás alá eső területet mintegy millió 755 ezer kat. hold. Hat métermázsát számítva holdanként, 10 millió 611 ezer mmázsas lenne az eredmény, mely ismét 5 frtjával 53 millió 55 ezer forintot képvisel. A három termény ág mintegy 350 millió 50 ezer frt értéknek felel meg, természetesen hozzávetőlegesen, mert először még csak most rakják a keresztet, mikor lesz a zsákban: másodszor pedig az árak is változhatnak.

Egy átlagos áttekintést akartunk tenni az ország létkérdése felett, melyet minden évben az aratás eredménye old meg. Számításunk természetesen nem a tiszta eredményen nyugszik; mert ha a gazda el is adhatja ma búzáját 8 frtjával, le kell számítani ebből az ő munkáztatása költségét, le kell számítani mindenféle adóját, pótdóját, egyházi és iskolai fizetési terheit s egyéb közszolgáltatásait. Mikor mindezeket leszámolta, akkor nézze meg, mi marad fenn családjá fenntartására, ruházására, gyermekei nevelésére s egyéb nélkülözhetetlen igények kielégítésére.

Mert megdöbbentő mérleg az, mely a mi gazdasági háztartásunk egyensúlyát erősebben vagy gyengébben, állandó ingásban tartja.

De egyszerű és természetes is ez, jelen viszonyaink között. Ime fentebb hozzávetőleges számítás tettünk a három főterményág pénzbeli értékére. Tehát bruttó 350 millió frt körül számítható az. A kimutatott termés mind — nagyon természetesen, piacra nem kerül.

Aztán egyéb terményágak is állanak még a gazda rendelkezésére eladás alá.

Lássuk most a mérleg másik lapját. Állami adók összege mintegy 300 millió. Igaz, hogy az egyenes adó ennek mintegy harmada. De hát a közvetett adók is, mint a fogyasztási, ital bélyeg-illeték stb. mind a gazda zsebéből kerülnek elő. Azután a különféle pótdadók, a kutyaadóig, az iskolai, egyházi terhek, különféle alakban, ha összeszámítjuk, pénzben felmegy legkevesebb 300 millióra az egész országban. Ime a közadók és közterhek mintegy 600 millió értéket képviselnek, szemben 3—4 száz millió gazdasági jövedelemmel.

Ha az ország gazdasági jövedelmét elnyelik az adók, s egyéb közszolgáltatások terhei, mi marad meg a gazda közönségnek házi, társadalmi szükségletei fedezésére, nem is szólunk a kényelmi és élvezeti igények rovataról.

Hát világos ebből, hogy szomorúak és sanyarúak a magyar nép viszonyai. Nincs állam Európában, hol a közterhek súlyosabbak volnának, mint nálunk. Gondolhatunk-e ez irányban javító reformokra? A jövő század regejének marad ez fentartva.

Sz. N.

Politikai hírek.

Az államszámvetés reformja. Az államszámvetés legközelebb új szervezetet kap. Rakovszky István elnök az 1894. évi költségvetés előkészítési minisztertanács elé terjesztette már erre vonatkozó tervét, a melyet a kabinet elfogadott. A mostani rend legfőbb hibája, hogy a szervezett nem eléggé. A költségvetés ezentúl mindig a költségvetési törvény fogja megállapítani. Főszámvetésos állásokat terveznek. A főszámvetésosok fogják végezni a helyszíni vizsgálatokat, a melyekről minden előzetes bejelentés nélkül — csak utólag tesznek jelentést az illető miniszteriumnak. Több számvizsgálót és számelőrelőt is neveznek ki. A hivatal helyiségeinek átalakítására a jövő évi költségvetés nagyobb összeget vesznek fel. E költségvetés tárgyalása előtt terjesztik be az államszámvetés belső szervezetéről és ügykezeléséről szóló javaslatot.

A nagyszobeni oláh nemzeti gyűlés. A nagyszobeni Tribuna közli az oláh nemzeti párt huszonötös bizottsága részéről kiadott meghívót a Nagy-Szebenbe július 23-án kitűzött rendkívüli oláh gyűlésre. Közi azonkívül a bucaresti polgároknak a nagyszobeni oláh pártbizottsághoz intézett azt az üdvözlő iratot, a melyben kitaratja buzditják az oláh párt vezetőit és magasztalják és dicsőítik a párttagok magatartását. Az üdvözlő iratot a bucaresti tanácsok, orvosok, ügyvédek, írók, mérnökök, földbírtokosok, kereskedők és egyetemi polgárok közül sokan írták alá. A Tribuna azt hirdeti, hogy az oláh mozgalomnak olyan nagy a fontossága, hogy nemcsak a magyarországi oláhok sorsára lesz az döntő befolyással, de meg van róla győződve, hogy meg fogja változtatni az osztrák-magyar monarchia egész politikáját is.

A függetlenségi párt válsága.

— A békéltető bizottság ülése. —

Táviraftaladtunk hírt róla, hogy tegnap délután volt annak a békéltető bizottságnak ülése, melyet a függetlenségi és 48-as párt és a pártból kivált tagok az egyesülés előkészítésére kiküldöttek. Az értekezlet a

függetlenségi és 48-as pártkör helyiségében volt és negyedfél órán át tartott.

Az elszakadt párttagokat Eötvös Károly, Horváth Ádám és Nagy Gyula képviselték, a kik elvtársaik nevében írásba foglalt feltételeket hoztak magukkal. Ezek szerint Eötvösök csak akkor hajlandók visszatérni a pártba, ha az a következő öt pont-hoz hozzá járul.

1. Mondja ki a párt, hogy a „függetlenségi és 48-as párt” elnevezéséből az „és 48-as” szavakat elhagyja, hogy ez által is dokumentálva legyen a párt legfőbb törekvése és az Ugron-párttól való minden közösség visszautasítása.

2. A párt álljon el a personalis unió hánytorgatásáról és csak a függetlenségre való törekvés legyen az, amihez a párt, programjához hiven, ragaszkodjék.

3. Jelentse ki a párt félre nem magyarázható világossággal, hogy a delegációba belépni nem akar s így azt egyetlen egy tagjára nézve sem tekintheti nyílt kérdésnek.

4. A függetlenségi párt a parlamenti pártok egyikével sem óhajt fegyverbarátságot és mindegyikkel szemben s saját erejére támaszkodik.

5. Az ötödik pont lényegében megegyezik azzal az indítvánnyal, mely május 19-én a kettészakadást előidézte.

Ezeket a feltételeket élénk eszmecsere indult meg, a mely mindvégig barátságos jellegű volt.

A tárgyalások során Eötvös és társai feltételeiket a következőket változtatták: Az első ponttól (a párt czimkérdése) teljesen elállottak, ugyszintén a második ponttól is, a mely a personalis unióra és harmadiktól, a mely a delegációba való belépésre vonatkozik, az utóbira nézve azért, mert sikerült őket meggyőzni, hogy a függetlenségi párt maga sem akar s nem is akart soha a delegációba belemenni, a mint hogy ezt sohasem tekintette a párt nyílt kérdésnek.

A fegyverbarátságra vonatkozó pontot Eötvösök oda enyhítették, hogy „a függetlenségi párt belügyeibe más párt befolyást nem gyakorolhat.”

Az utolsó pontra nézve pedig abban engedtek, hogy nem kívánják az egyházpolitikai javaslatokra nézve a pártkérdés felfutását, de mondja ki a párt határozatilag, hogy a javaslatokra mind-nki meggyőződése szerint szavazhat ugyan, de agítani ellentük a párt tagjai közül senkinek sem szabad.

Az anyapárt képviselői ad referendum vették Eötvös és társainak a feltételeit, és az értekezlet valamennyi tagja reményét fejezte ki, hogy ehhez kiküldöik is bizonyára hozzá fognak járulni s a függetlenségi párt két

árnyalatának egyesülése a régi elvi alapon minden akadály nélkül megtörténhetik.

A békéltető-bizottság holnap még egy ülést tart, melyen az illés főbb mozzanatait s különösen Eötvösök módosított feltételeit jegyzőkönyvbe foglalják, melyet két példányban kiállítva, az egyiket az Eötvös párt-törökdék, a másikat a függetlenségi párt plénuma elé terjesztik.

Eötvösök már legközelebb értekezletet tartanak, hogy kiküldötteik feltételei értelmében magállapítását kívánásukat és aztán közöljék az anyapártal. Képviselői körökben azt hiszik, hogy valamennyien magukéva teszik a békéltető bizottságba küldött elvtársak feltételeit. A függetlenségi és 48-as párt-nak előreláthatólag vasárnap lesz az értekezlete, a mely az elszakadt párttagok feltételeire véglegesen megadja válaszát.

Az Eötvös-Polónyi-ügy.

Megirtuk, hogy Kaas I. or báró és Pázmándy Dénes tegnap felkeresték lakásaikon Károlyi Gábor gróf és Sturman György képviselőket, hogy tőlük Polónyi Géza nevében, az általuk a lapok tegnapi számában közzétett nyilatkozatokban foglalt kértésért elégtételt kérjenek. A kihívottak magok részéről Hentaller Lajos és Csávolszky Lajos képviselőket neveztek meg, mint segédsiket. — Ugyanazért a nyilatkozatért Polónyi Géza előbbi segédei, Sik Sándor dr. ügyvéd és Várady Károly képviselő szintén provokálták Károlyi Gábor grófot és Sturman Györgyöt. Ebben az ügyben mint segédek szerepelnek Sik Sándor és Várady Károly részéről: Zichy Herman gróf és Pázmándy Dénes; a provokált Károlyi Gábor és Sturman György részéről Herman Ottó és Beniczky Árpád. Ez ügyben a segédek tegnap délután jöttek össze, a tárgyalásukról a következő jegyzőkönyv vették fel.

Jegyzőkönyv, felvétel 1893. július 17-én, egyik részről Herman Ottó és Beniczky Árpád, mint Károlyi Gábor gróf és Sturman György segédei, másik részről Zichy Herman gróf és Pázmándy Dénes, mint Várady Károly és Sik Sándor dr. segédei között. 1. Zichy Herman gróf és Pázmándy Dénes felek nevében kijelentik, hogy elégtételt kérnek Károlyi Gábor gróf és Sturman György uraktól, az általuk folyó hó 15-én kelt azon nyilatkozatért, hogy ők felüket, Polónyi Gézát párbajképtelen egyénnek tartják; Várady Károly és Sik Sándor dr. felükkel magukat azonosítván, nem engedhetik meg, hogy azon egyének, akiknek ők segédek, párbajképtessége kifogásoltassék. 2. Ezzel szemben Herman Ottó és Beniczky Árpád kijelentik, hogy ők Várady Károly dr. és Sik Sándor urak kihívását, mint Károlyi Gábor gr. és Sturman György segédei tudomásul veszik; minthogy azonban megbízóik Polónyi Géza ur által korábban hivattak ki elégtételadásra s a két ügy különben is szervezőkötetében áll: ennél fogva Várady Károly dr. és Sik Sándor, másfelől Károlyi Gábor gr. és Sturman György urak közt fenn-

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1893. július 19.

A mezőn.

— Idyllikus élet. —

A nagy Alföld rengő buzakalászos tengerére száll tekintetemet. Nézem hosszasan, néma csodálattal Istennek eme megfizethetetlen kedves áldását s végtelen nagy gyönyörűségbe merül a lelkem. Mily megmérhetetlen a csodásan szép a természet hatalma, mily határtalan a Mindenható jósága, kinek bőséges alkotó szelleme oly fantasztikusan s helyesen rendezett be mindent, hogy a föld ronda porából testet s lelket üdítő, tápláló életet tud fakasztani!

Megérkezik a magvető embertömeg s élesre fent fényes kaszával rendre vágja a halálra megért életet. Innen magyarázható meg a nép szálán élő ama közmondás, hogy csillag fut le az égről, ha kiröppen a lélek porhüvelyéből, mert hiszen másképp lehetetlen volna augusztus havának égi tüzi játéka, a mikor czikk-czakkos fénylő vonalakban millió meg millió ragyogó csillag fut le az ég azurjáról s eltűnik előttünk az ég szürkéségében.

Mikor a rideg kaszás befejezte kegyetlen munkáját, asztagba kötik a hullákat, majd megadják a végső tisztelget.

Erre a temetésre aztán kijön a falu apraja-nagyja; fölhangzik a halotti zsolozsma vig, tréfás, szerelemről zengő dalok formájában s szomorúság helyett az öröm boldog

verőfényében uszik, a temetést rendezők, az aratók arca.

Az egyszerűség, gondtalanság és boldogság ragyog valamennyi szemében.

Az öreg meséket mond a régi időkről, egyszerűen és vonzóan. E közben faszárú, garasos kupatos cserépipájából bodor karikában füstölget, nem véve azt ki szájából egy pillanatra sem, mintha oda lenne növe. Hallgatja mindenki illendő figyelemmel. Még a Pista gyerek is, a ki pedig már a császár katonája is volt. A munka azonban azért nem szünetel, folyik az tovább főnkadás nélkül, serényen.

A nap pedig, a mint látja a rettenetes vandalizmust, melylyel korán kimúlt szerelmeseit még haláluk után is kinozzák, nagy mérgesen hánnya tüzetéből munkás osztálynak kezébe az égető sugarakat s dusan omló verejtéket fakaszt az aratók homlokáról.

Mikor aztán alkony borul a tájra s fenséges, költészetteljes némaság terül el a róna messze síkján, átveszi bírodalmát a mezzei élet megkapó, hamisítatlan, örökké szép és magasatos, örökké fenséges, örökké ugyan az és mégis mindig új menragadó romantikája.

A nap fáradalmát jól eső pihenés, a gépek zaját, zakatolását alomba ringató méla csend, a verejték fakasztó hőséget pedig hűs szellő váltja fel.

És átadják magukat az éj gyönyör elvezetésének.

Mikor aztán a fénylő csillagtábor lassanként halványodni kezd s a keleti láthatáron fölcsillag az első vérvörös hajnal sugár, fölugrik az arató nyughelyéről, megtörli sze-

meit s folytatja a megszakított munkát. — A gép nagy keménye csak úgy ontja magából a füstöt, a munka kezdetét egy hosszú fütttyel jelzi, aztán megindul minden ugyanolyan tempóban, mint tegnap, jó kedvvel és vidáman, tréfálva, mókázva.

A lovak hordják az asztagot, emberek belegyürjék a nagy cséplőbe, a szibongva zakatoló gép kiszitri a drága szemeket, megtisztítják salakjától és zsákba lapátolják.

Mi pedig, kik az utoza porát nyeljük ez alatt, a kik könnyelműen udvarolgatunk és szeretkezünk, egy pillanatra sem gondolunk arra, hogy az a puha, jó ízű kenyér, a mit kényes gyomrunk csak fanyalogva vesz be, minő lelket ölő munka árán lesz előállítva s hogy egész existenciánk, létezésünk, annak a szántóvető munkás osztálynak kezébe van letéve, a ki dolgozik, izzad, míg mi puha kényelemben ringatjuk magunkat.

És az az együgyű, naiv paraszt, az az arató mégis százszorosan boldogabb az ő egyszerűségében, mint a gonddal élő, adósággal terhelt, folyton mosolygó főúr az ő ragyogó termeiben.

Meg is érdemli!

A Diána története.

(Angol regény)

A „Dóra” szerzőjétől.

Az „Ellenzék” számára fordította: AMICA.

V.

(Folytatás.)

(10)

A szoba ajtaja nyitva volt, éppen ahogy hagyta, de a zene megszűnt, s csendesség

uralkodott. Ériknek első dolga volt az ablakhoz menve a függönyöket hátra huzni és ez által egy kis világosságot, s a tört ablak üvegen keresztül friss éjjeli levegőt eresztetni a szobába, aztán a szobának minden szegletét, minden butoradarbját gondosan megvizsgálta, nemkülönben az ablak és az ajtó zárját, melyek érintetlenek voltak.

— Di, talán valami emészthetetlen ételt ettél vacsorára? — kérde Érik kissé csufondáros hangon. — mert ha igen úgy jegyezd meg magadnak, hogy az mi volt, hogy jövőre visszatartóztatás magad tőle. A lidércnyomásnak azon nemétől, mely az ártalmatlan embereket az ágyukból kizavarja és elég telen öltözetben a házat összekutatni küldi — őrizkedni kell.

Diána meg volt zavarodva.

— Érik, én biztosítalak tégedet, hogy nem álmodtam; még nem is aludtak; és a zenét oly világosan hallottam, a hogy most a saját hangomat hallom.

— Te csak képzeled hogy azt tevéd.

— Hidd el, hogy nem képzelődtem! De különben is azt nem képzelhettem, hogy valaki megfogta a kezemet és a gyertyatartót kiittotta belőle. Nézd a csablatlan bizonyosságot — most is a padozaton van!

Érik felvette a gyertyatartót, megnézte, és a fejét rázta.

— Di, te álomkóros vagy, és álmodban jártál itt. Gondolkozz csak egy kicsit és belátod, hogy történeted milyen képtelenség. Még abban az esetben is ha egy tolvaj be-tört volna a házba, képzelhetetlen, hogy jöveletét zenével hirdesse.

Ez igaz volt; de azért nem világosabbította meg a dolgokat.

— Én ébren voltam — mondá Diána megyőződéssel — olyan ébren a milyen most vagyok.

— Ugy hát — válaszolá Érik nagyon komolyan — csak egy másik megfajtása van, és kétem, hogy azt kedvezőbben fogadd az elsőnél.

— Mi az?

— Hogy egy kisértet által lettél megtámadva.

— Érik hangos nevetésben tört ki, mely kísértetiesen visszhangzott és aztán csufondáros nevetésének az eredménye felett kisé megköhkölt.

— Istenemre mondom — mormogá — ez kétségtelenül elég kísértetiesen hangzott! Gyere Diána — menjünk vissza minél előbb az ágyba!

És azt cselekedték, ámbar Diána nem volt meglepve a kutatások eredményeivel mert annak az erős kéznek a hideg szorítása mint egy gonosz szellem jelenléte még mindig kísértette, s babonás félelem rezgett át egész valóján valahányszor eszébe jutott és élte az álmot szemeiből.

Reggel a meleg vizet Kezia vitte fel, és tudtára adta Diánának, hogy Jeni, a szobaleány Nelli kisasszonyt öltözteti, miután Nelli kisasszony rendes szokása ellenére elhatározta, hogy a reggelizéshez felkel. Keziának nagyon gyors és ügyes mozdulatok voltak, és Diána lomha élvezettel nézte őt, amint a függönyt felhuzta és urnője utatása szerint az ablakot kinyitotta, és az édes róza illattal telt reggeli levegőt beeresztette.

— Reményem, hogy ebben a szobában jól aludt? — jegyezte meg Kezia, tiszteletteljes hangon, midőn kötelességeit elvégezve megfordult, hogy távozzék.

— Kezia, én nagyon rosszul aludtam — válaszolá Diána. — Sőt tényleg nem is aludtam.

— Valóban? Hogy történt az, ha szoba-bad kérdeznem?

forgó ügy tárgyalásába csak a Polónyi-Károlyi-Sturmann ügy elintézésé után készek belebocsátkozni. 3. Fenti kijelentéssel szemben Zichy Hermann gróf és Pázmándy Dénes ragaszkodnak feleik megbízása folytán ahhoz, hogy a jelenlegi lovasügy a Polónyi-Károlyi-Sturmann ügyektől elkülönítve és pedig 24 óra lefolyása alatt intéztessék el. 4. E második kijelentéssel szemben Hermann Ottó és Beniczky Árpád a magok és feleik nevében is kijelentik, hogy a 2. pontban kifejezett álláspontjukhoz ragaszkodnak. 5. Zichy Hermann gróf és Pázmándy Dénes kinyilatkoztatják erre, hogy az ellenfelek segédével e szerint az elégtétel azonnali megadására nézve egyetértésre nem juthatván, ők a magok részéről az ügyet befejezettnak nyilvánítták. Kelt Budapest mint fent. Zichy Hermann gr. s. k. Pázmándy Dénes s. k. mint Várady Károly és Sik Sándor dr. megbízottai. Hermann Ottó s. k., Beniczky Árpád s. k., mint Károlyi Gábor és Sturmann György megbízottai.

Aranyisakos színekurák.

— Hieronymi, mint új hivatalalapító, —

Ha az ellenzék lapok vezércikkei között nem is irnák, hogy az 1898. év egyáltalán nem az a „vig esztendő”, a melyet a költő már régen megkeklált Haduról: maguk a kormányparti képviselők is bevalják megköt, hogy bizony elég siralmasan indul ez a Wekerle-évad.

Országos tűzvészek. Rosz aratási kilátások. Kulturháborus hangulat. Némétül levelezés generálisok. Mindenféle pártküz. A honvéd lofogónak egy 1849-iki muskaszandár kolerás teteme előtt való megállása. Országos adóemelések. Főlelevedett kolera. És a többi egyiptomi csapás.

De hát ezt még csak elviseli valahogy egy hűség kormányparti törvényhozó. Van ennél nagyobb, amennyiben magát a pártot közvetlenebbül sújtja: az olyan hivatali állások aggasztó befűzése, a melylyel a kormány a kritikus pénzügyi viszonyok közé jutott híveket ki szokta segíteni a kényelmetlen állapotból.

A mameluk törvényhozó, amikor hivatali instál, ez alatt nem azt érti, hogy adjon neki a miniszter egy olyan állást, ahol sok fizetéssel — jó sok munka is jár. Az instánsnak rendszeren az elve, hogy a fizetésből sok legyen, de a dologból kevés. Az olyan ambuláns hivatal van leginkább inye szerint, amely nem jár sok irodabani illéssel, papirpusztítással, fejtöréssel, ellenben alkalmas a gyakori utazásokra, a veltük járó napidíjak felszedésére, reprezentálásokra, banketten való ünnepeztetésre s hasonló díszes és kellemes hivatalos kalandokra.

Az ilyen színekurákra való kilátások azonban egyre inkább gyérebbek. A várakozási állományban levő képviselő urak beleszűltek már az örökös biztatásokba, reménykedésekbe. Végre a derék Hieronyminek támad egy reform-ötlete, amelyet osztatlan lelkesedéssel fogadtak a várakozásteljes körökben.

Az árúv, kataszteri-, inség-, filloxi-biztosok jól ismert, sokat megemlegetett, sokba került, reprezentáló csapata után — egy új, fényes, bár kisszerű biztos-gárda fog felvonulni a magyar közelet terére: a tűzbiztosok gárdája. Hivatalos nevük: kertületi tűzfelügyelő les, egyenruhájuk, valószínűleg, aranyozott sisak (megkülönböztetésül a tűzoltó főparancsnokkal szemben, akik ezüstös sisakot viselnek) és gazdagon aranyozott, tengerszín uniformis, ami igen szépen fog festeni, mikor a tűzfelügyelő ő nagyságát, hivatalos körutijában ünnepélyesen díkozával — egy szóval: rangjához méltóan fogadják.

Diána rövid habozás után monda —

— A tölgyfa szobában levő zene hangja megzavart.

Egy könyvtér mentem oda, és akkor hallottam azt a hangot melyről beszéltek, és megjegyeztem tőle, mert nem tudtam megérteni.

Diána egyenesen nézett Keziára amint beszélt, míg az az ajtó mellett állott egyik kezét a kilincsen tartva. Lehetetlen volt észre nem venni, hogy a szobalány mennyire elcsúszott, s milyen ijedt kifejezés jött a szemébe, midőn azokat egy pillanatra felemelte.

— A kisasszony zenét hallott a tölgyfa szobában? — monda alig hallható hangon.

— Igen; és az éjjel eszembe jutott, hogy maga megtudná nekem fejteni ezt a rejtélyt. Hallottam, hogy a megboldogult Squire zenekedvelő volt, s hogy a tölgyfa szobát szokta volt használni. Valószínű — gondolám — hogy valahol a szobában olyan gépezet van elrejtve, mely zenehangokat ad.

— Egy éjszaka?

— Nem; az legkevésbé sem hasonlított a sípláda hangjához. Az a zene sokkal edesebb és misztikusabb volt — monda Diána — gondolkodva. Nem hasonlított semmihez, s am hangszerehez.

Kezia hallgatott egy pillanatig, aztán csendesen az ágyhoz ment, és a szokottnál is lassabban hangon beszélt.

— Az öreg Squirenek nem voltak olyan hangszerei, a melyenről a kisasszony beszél; de talán-talán nem földi zene volt az!

Ezt oly nyomatékosan mondta, hogy értelmezését nem lehetett félreérteni.

Egy rövid pillanatig olyan különösen rezte magát Diána; de a meglepetés első jeleimed után, kész volt nevetni a saját gyönyörűsége felett.

— Kezia, én nem hiszek a kísértetekben — monda.

Akaratlanul is ráváz benntünk a to-lunk, hogy Hieronymi reformterve elé ezt a nem komolyhangú bevezetést írjuk. Pedig tudjuk, hogy a belügyminiszter nem fölsőleges intézkedést tesz, amikor arról akar gondoskodni, hogy a kormány tűzrendészeti rend-deletei végrehajthatassanak. Annyi bizonyos, hogy a vármegyék ezeknek a tűzrendészeti meg-hagyásoknak végrehajtása körül nem igen tanusították a megkívántot erélyt. Az a szolgabíró, amelyik megkísértette végrehaj-tásukat, oly nehézségekkel találta magát szem-közt, amikkel nem igen bírt meg, mert a központi vezetés patriarchálisan fogta fel a dolgot, s a falusi nép fölsőleges zaklatását látta a rendelkezésekben és akárhányszor a szolgabírák ellenében a tűzrendészeti ren-deletek végrehajtásában buzgolódkó szolga-bírákkal szemben a nép pártjárba állott.

Igy történthetett aztán meg, hogy a tűzrendészeti rendeletet soha kellőképp végre nem hajtották s ennél fogva egy-egy szeren-csétlen tavaszi szezonban egyik községet a másik után emésztették föl a lángok. Hier-onymi egy égető bajon segítene, ha ebben az irányban megfelelő reformintézkedéseket hozna létre.

Helyes dolog, hogy tűzrendészeti kerü-leket akarnak alkotni s azok élére ellen-őrző községeket alkalmazni. Csak hogy ezeket a tűzfelügyelőket, ne a képviselőház várako-zási álmányból mamelukjaiból válogassa ki a miniszter, mert akkor a mihaszna vízi-, fi-loxara stb. intézmények új szerencsétlen ki-adását kapjuk; hanem állítson a tűzoltói in-tézmények élére. olyan szakembereket, akik nem csak parádézni, hanem meg is fogják a dolog végét s Magyarországnak eddig törvényhozásilag s hatóságilag elhanyagolt tűzrendészeti — valóságos megbízható ren-det hoznak s a tűzoltói intézménynek megad-ják az egységes szilárd szervezetet.

Levelek.

I.

Mint erdélyi ember kötelességemnek tartom, hogy a korcsolya versenyről és ki-rándulásról, melyet egy fővárosi és vidé-ki társaság Rozsnyóra és Dobosinára tesz, s a melyben én is részt veszek, legalább főbb adataiban értesítem. Vasárnap jul 16-án dél-után érkezett Rozsnyóra Rohonczy Gedeon orsz. képviselő és Markó Miklós vezetésé alatt az 55 tagból álló társaság, melyet a vá-roz közönsége nevében a jogász fiatalság fogadott és Gutlnoh Márton joghallgató üd-vözölt, Rohonczy válaszlott. Ebéd volt a „Fe-kete sas” című vendéglőben. 4 órakor ki-rándulás Kraszná-Horka-Váralyára és An-dráy Géza gróf várkára a megtekintésére. Magas dombon fekszik, alatta tölgy és Vár-alya, mezőváros. Körülötte erdők, jól állt fenyverek. A várhegy oldala diófákkal van beültetve.

A vár kapujában 5 Bebek féle ágyu van régi ágyaiban elhelyezve. Ónody uradalmi igazgató mutatta meg a várat, mely-nek termében régi butorok és festmények meg szobrok vannak felhalmozva, továbbá fegyverek, pajzsok és más ilyen régi család-i ereklyék. Megnéztük az Andrásy család egyik ősanjának a maradványát is, mely hulla-tívegekben van elhelyezve, hogy a ki-váncsiak érintéséről megóvassék. Jókai leír-ja ezt részletesen a „Lőcsei fehér asszony” című regényben.

7 órakor a társaság a fürdőbe ment, hol társas vacsora volt; Sziklay polgármes-ter felköszöntötte a vendégeket, főleg Ro-honczyt, mire Rohonczy képv. a hölgyek él-tetésével válaszlott. 50 pár tánczolta a né-gyeseket vacsora után. Ig-n jó kedv uralko-dott, mindenki jól mulatott. Kár volt, hogy hamar pihenni mentek a kirándulók, kik reggel 7 órakor mentünk Dobosinára a jégbar-

langba, s utközben a stracónói völgyet néztük meg. A rozsnyóiak tovább is mulat-tak, igen jó mulató nép ez, különösen a hölgyek.

A dobsinai utról szintén fogok pár sort írni.

Rozsnyó 1898. jul. 16-án.

Tisztelettel

Erdélyi.

II.

Mező Báud, 1898. jul. 18.

Kedves kötelességet teljesíték akkor, a midőn egy szép lélekemelő ünnepélyről adok hírt.

Ugyanis Pásztohy Rudolf mező-báudi birtokos folyó hó 16-án tartotta nevével Ko-vács Rozáliával történt egybekelésének 25-ik évfordulóját.

Emelték az ünnepély érd-kességét az is, hogy a jubiláló pár, hét gyermeke közül a legkisebbiket ugyanekkor tartották kereszt-vizre. A keresztelő tulajdonképpen harmas volt t. i. a háziasszony legifjabb testvérének dr. Kovács János budapesti tanárnak kis fia és a házi ur testvérének Szekeres Gerő m-báudi birtokos nevének kis leánya volt a másik keresztelt. A többszörös ünnep való-ságos templomá avatta a jubiláns pár új házát, melyet ezáltal szenteltek fel. Ez az első úr lak községünkben, mely a tagosítás után, künn a tisztelettel birtoktalan épült.

Ezen alkalom természetesen bő anyagot nyújtott ifjú lelkészünknek Jancsó Sándornak egy szép lélekemelő, az ünnepélyhez méltó és megható beszéd tartására.

Ennek végeztével a gondos háziassz-onyoknak már többször tapasztalt szíves ven-déglátása dusan terített és az alhoz hívta a nagy számmal összegyűlt szép közön-ség a közeli és távoli vidékekről össze-eregetett rokonságot, hol izletes ételekben, szebbnél szebb pohárköszöntőkben nem volt hiány. Azután vidám zene mellett táncz-ra perdült az ifjuság és csak a virradat osz-latta szét a derült társaságot, azon boldog reménységgel és forró óhajjal, hogy az eljövendő arany lakodalmon az ünnepséget majd folytatni fogja.

kiváló tisztelettel
n. r. l.

Jövedelmi adófizetők.

Sok utánjárással és nagy áldozattal meg-szerelték Kolozsavár jövedelmi adófizetők név-sorát, hogy idejekorán tájékoztassuk polgár-társainkat a hatóság által kiadott hirdetmény értelmében az adókövető bizottság által tar-tandó tárgyalások napjáról. A tárgyalásokat megelőzőleg mindig egy héttel közzé tesszük a következő hét napjain sorra kerülő név-sort, hogy az adókövetők idejűk legyen be-szerelni a szükséges adatokat, megsekeres-teni a fellebbezést és módjuk legyen akadá-lyoztatás esetén képviselőiről is gondoskodni. Az alább kiírtakat napokon az egyes cso-portok d. e. 12 óráig személyesen, vagy képv-iselőik útján jelenthetik be a városház köz-gyűlési termében üléselő bizottsághoz felső-lamlásaiukat, ez időtől kezdve pedig 8 nap alatt a kellően felszerelt folyóamodásukat a pénzügyigazgatóság iktató hivatalában irás-ban adhatják be.

Belvárosi kerület.

(Folytatás.)

Tárgyalási nap július 29.

Andráshofszki Dániel bormérés és rézműves 53 frt 60 kr. Peller Áron rézműves 27 frt 20 kr. Dr. Nappendruck Kálmán or-

vos 49 frt. Mészáros Károly női szabó 39 frt 20 kr. Lasztoczi György zenesz 21 frt. Ficher Mór és József fűszerkereskedő 47 frt 30 kr. Özv. R. Rich Sámuelné kőtelverő 19 frt 70 kr. Kasszian András csizmadia 13 frt 20 Szilágyi Elenora rozsolis ker. 42 frt. Pap Ernő fűszer-, trafik 101 frt 10 kr. Dr. Török Imre orvos 57 frt. Orbay Lajos ügyvéd 32 frt 75 kr. Haller Rezső ügyvéd 149 frt. Babics Ferencz zsemlés 50 frt. Rudolf József esztérgályos 16 frt Deák Albert ügyvéd 64 frt 50 kr. Dr. Zágonyi Mózes ügyvéd 38 frt 50 kr. Levkovics József szobafestő 22 frt Ehrenberger Ferencz ruha-készítő 14 frt 50 kr. Kádbécs István szövetkeres. 110 frt 10 kr. Petrovics György lisztkeres. 153 frt 60 kr. Izák Mária pálinka árus 14 frt. Váradí Károly építész 23 frt 75 kr. Berei Elek ügynök 21 frt. Lvhaz Bernád vászonkeres. 11 frt 53 kr. Bogdán Mária bor- és sör mérés 12 frt 67 kr. Laskai Ferencz, paplan-készítő 8 frt 40 kr. Müller József üvegkeres. 26 frt 88 kr. Csiky Mihály rövidáru üzlet 24 frt 70 kr. Fridman és Fleischman cse-lédszerző 29 frt 15 kr. Deutsch Sámuel korcs-máros 19 frt. Horváth Miklós szatós 17 frt. Szongott Gerő ügynök — Szabó Ferdi-nándné szűlész 18 frt. Paternák Lajos csiz-madia 14 frt. Dömszödi Sándor csizmadia 21 frt 50 kr. Pap Kristóf fűszerkeres. 55 frt. Horváth György csizmadia 13 frt. Tóthfal-ly József csizmadia 20 frt. Lehman Sándor könyv- és zenemű keres. 36 frt. Lehman Sándor győrszajtó-nyomda 18 frt 28 kr. Erdélyi György csizmadia 15 frt. Szikszai La-jos tordai pecsenyész 18 frt 40 kr. Horváth Lajos csizmadia 14 frt 20 kr. Vácsek Jó-zsef kályha-készítő 17 frt 50 kr. Nagy Sándor kádár 16 frt 80 kr. Hajdu Ferencz cipész 13 frt 30 kr. Reich Frigyes kőtelverő 14 frt. Bornemiza Mihály asztalos 17 frt 20 kr. Muntján Sándor fodrász 23 frt. Far-kaas Lajos gabonakusz 22 frt. Kuti Samu tordai pecsenyész 7 frt 40 kr. Tóthfalusi Jó-zsef tejárulás 8 frt. Ditrői és Schmil föld-munka vállalkozó 241 frt 81 kr.

Tárgyalási nap július 31.

Taufer János cukrász 64 frt 13 kr. Kiss János lisztalkusz 25 frt. Futó István csizmadia 13 frt 40 kr. Deák Gyula szövet-kereskedő 61 frt 25 kr. Seeman Agoston ke-nyérsütő 46 frt. Andrásovski Lajos üvegke-reskedő 39 frt 85 kr. Gazdagfalusi Mihály né férfi szabó 40 frt 38 kr. Klósz József szob-rász 20 frt. Szilágyi Lajos csizmadia 21 frt. Poszler Gyula szövetkereskedő 61 frt 80 kr. Bokovits József fűszerkereskedő 103 frt. Ferenczi Ignác cipész 110 frt. Stadler Ferencz órász 24 frt 50 kr. Csai Ilyés rövid-áru kereskedő 48 frt 75 kr. Marsalkó Sá-muel mézősörészkező 49 frt. Diószegi József bazár 27 frt 20 kr. Császár Dávid szövetke-reskedő 163 frt. Dregán Zsuzsa kávé mérés 11 frt 20 kr. Tordai Sámuel földbörlet 23 frt 50 kr. Berkovics Samu zseb és halárus 26 frt 18 kr. Kossai Lajosné varrónő 14 frt. Nagel Lajos kényérsző 31 frt. Lányi Be-nő rőtös kereskedő 26 frt. Tothfalusi és Ba-czon testvérek férfiszabó üzlet 30 frt 70 kr. Endrasszer Benedek építész 489 frt 42 kr. Harasztai András csizmadia 18 frt 75 kr.

(Folyt. következik.)

MINDENFÉLE.

Kolozsavart, július 19.

Július 15-ével

új előfizetést nyitottunk lapunkra.

Egyszersmind kérjük mindazokat, kik előfizető-süket mindez ideig meg nem utították, megsekeredjenek mihamarabb beküldeni az előfizetési díjjukat.

— Kinevezés az erdélyrészi erdészeti szolgálatba. A földmívelési miniszter: a l e r d ő f e l ű g y e l ő v é: Bíró Jánost a

lebb húzódott az oldalához, s szép szeméit a legbensőbb rokonszenvvel emelte fel reá.

— Érik, mi bajod?

Az ifjú nyugtalanul mozgolódott és nem válaszolt rögtön; midőn beszélt élenk pir borította el a szép arcát.

— Diána, én mindent el fogok neked mondani és aztán magad megítélheted a dolgot és segíthetsz rajtam.

Te tudod — vagy legalább én azt gondolom, hogy gyanított — hogy mióta Paulinát megláttam, szerelmes vagyok belé? E szavakat bátorlalanul és kérdőleg mondta.

Diána minden igyekezete mellett nem tudta megállni, hogy ne mosolyogjon. Mint ha bizony az Érik szerelmes állapota nem lett volna előtte az egész idő alatt nyilvános.

— Igen, édesem tudom.

Mig irnok voltam azzal a nyomorult jövedellemel megöriztem a titkomat; de mielőtt Drury urral beszéltem, találko-záshoz igyekeztem jutni Paulinnal, hogy va-lami végleges meggyezésre jussunk. Park Lanaba mentem, de a helyett, hogy Paulinát lássam, lady Drummond maga jött be hoz-zám és azt mondta, hogy az unoka huga külföldre ment hat hétre. Ő ladyága meg-tárgatta tőlem a Paulina adressát, tehát ép-pen olyan keveset tudva hagytam el a há-zát, a hogy belépem; azon reményben vá-rakoztam, hogy Paulina irni fog nekem, de nem tév. Éppen tegnap olvastam valamelyik lapban, hogy Drummond kisasszony valami nagy bálban volt Londonban, tehát rögtön levelet írtam neki; és íme a nagynénja al-tal visszaküldve itt van a levelem. Lady Drummond értesszre adja, hogy Paulina kis-koru és megtitja, hogy a jövőben bármint közlekedésbe lépjek vele.

(Folytatása köv.)

Ériknek nem tetszett az a hang, ma-lyet a társalgás felvett, tehát felállott és ki-ment a kertbe hova Diána rögtön követte. Mint rendszeren, az Érik karjába öltötte a karját. Ő azon nők között tartozott, kik-nek a szeretet légkörében kell élni és kik-nek a szeretet külső jelei drágák voltak.

— Di, bajban vagyok.

Érik minden előleges bevezetés nélkül tette ezt a megjegyzést, de hallgatója nem árult el meglepetést. Csak egy kissé köze-

marosvásárhelyi erdőfelügyelőséghez. A kincse-tári és közügyi erdők kezelő személyzet létszámában: fő erd ő s z e k k 6: Nemes Károlyt a kolozsavári erdőgazgatóságához, Temesvári Bélát a sz-sebesi erdőhivatalhoz. Bodó Károlyt a beszercei erdőgazgatóságához. Erd-észektől: Földes Tamá t a sz-sebesi erdőgaz-gatóságához, Frauer Gyulát a kolozsavári k. er-dőgazgatóságához, Veres Lászlót a székely-ud-varhelyi erdőhivatalhoz, Majthényi Gyulát a beszercei erdőgazgatóságához. Erd ő s z e-lőlt e k k 6: Héjas Kálmánt a székely-udvar-helyi erdőhivatalhoz. Pausinger Károlyt a kolozsavári erdőgazgatóságához, Szád-cky Miklóst a kolozsavári erdőgazgatóságához Cse-gazi Pált, Petrá: Jakabot, Gotthárd Józsefet a kolozsavári erdőgazgatóságához. II. o s z t. erd ő g y a k o r n o k k 6: Balogh Vilmo t, Krause Károlyt, Seh Jenő, a sz-sebesi erd ő-hivatalhoz, Tompa Kálmánt a székely-udvar-helyi erdőhivatalhoz, Schönberr Sándort a beszercei erdőhivatalhoz. Ifj. Mjázovszky Károlyt a tordai erdőgondnoksághoz Lud-mann Miksát a kolozsavári erdőgazgatóságához.

— Idegen forgalom Kolozsá-ron és az intézetek. Kolozsavár város, intézetek és testületek kellene, hogy tegye-nek valamit a saját érdekében arra nézve, hogy ha idegen látogatók jönnek Kolozsáv-ra, azok könnyű szerrel tájékozzák ma-gukat, hozzá férhessenek a nevezetessé-gek megtekintéséhez és itt tartózkodásuk ideje alatt előnyösen ismerjék meg vá-rounk viszonyait, történelmi emlékeit, stb. Ez első sorban a forgalom emelésé tekintetéből a városnak az érdeke, de érdeké-ben áll a testületeknek, intézeteknek is. Azok a községek, azok az intézetek, a kiknek s a melyeknek kötelességük volna tenni ebben az érdekében valamit, nem tettek idáig s nem tesz-nek semmit. Az idegen, ha véletlenül ismerőse nem akad, a kinek befolyása, protekciója ré-tén valami látni, tanulni valóhoz hozzájut-hat, elhagyatottan áll, mindentől elzárva, mindentinnen elrekesztve s ha felvetődik hosz-szas bolyongás után a muzeumkertbe, min-denütt zárt ajtókra talál s nem talál még egy padot sem, a hol leülve egyet lélegzel-jen. S ha megáll az alapító szobra előtt, al-kalma van a „hálás” utódoknak a közön-séggel szemben való rut halátlansága, önzése és indolenciája felett elmélkedni.

— A fellegvár oldalának rendezé-szésére, befásítására s a sánczajla ez oldalán a sétatérrel, a nyári színház irányától gya-lagjáról leendő összeköttése tekintetéből kel-lene már valami akciót kezdeni. A város ha-tósága volna hivatva, hogy szépészeti, köz-egészségügyi, kirándulási és kényelmi tekin-tetből kezdeményező lépéseket tegyen.

— Koncert. Tegnap a nyári szin-házban koncertet rendeztek; a műsor azon pontja aratot különösen óriási tetszést, a hol Cox és Box (Szathmári és Pusztai) egy Ro-binetti-Bombula-féle pompás paródiát rögtönöztek. Frenetikus kacaj tört ki a néző-tér gyér publikuma közt erre a látványos-ságra.

— Kurucz nóták Erdélyben. Káldy Gyula, a híres kurucz nóták kiváló művelője, művészi társaságával tegnap Kolozsá-vára érkezett és este már tovább utazott Sz-Régenbe a hol hangversenyt fog rendez-ni. Innen több erdélyi várost fog meglá-togatni a művész társaság s visszatérőben Kolozsavárt is rendeznek egészen új műsor-al egy koncertet.

— Mit mond a meteorológia? Azt mondja, hogy haszánkban a déli részek kivételével tegnap mindentit esett az eső. Felhős, hűvösebb időt várhatunk, élenk nyugati szelekkel, a következő napokon is. A hőmérsék meglehetősen eltérő. Árva-Váralján 10 fok, Kolozsavárt 16, Szolnokon 18, Orosván 21 fok volt tegnap az átlagos meleg.

— Nyár. Várjuk, hogy legyen meleg, forró, érelő nyár. Mindebből még neked Erdélyben nem igen volt résznél. Egész ta-vaszon át eső hullott és most is eső, szelel hűs idők járnak. A közönség nagy része kü-lönben a pár napi meletet felhasználta e elment megszokott fürdőre vagy nyaraló he-lyeire. Az utcák kihaltak, a kávéházak üre-sen kongának, a színház, ha megis nyílt olykor: nincs publikuma. Egy szóval a ho-szaison beűtött, de a holt saison főkkéleke: jó forró, érelő meleg még mind hiányzik. Nyarat még nem értünk pedig mindjárt ju-liust is leőrli a gyorsan forgó idő. A fürd ő csak ritkán volt lehetséges. Rosz idő-járt az uszodára. A pessimisták már szu-moruan sóhajtták, hogy nem is lesz az ide-nyár!

— Meghívó. Az „Erdélyi-Gazdasági Egyesület” igazgatási választmány 1898. július hó 20-án d. u. 4 órakor ülést tart egyenletli irodában (belközp útca 11 sz. melyre a t. tagok ezennel meghívattak. K. Kolozsavart 1963 július hó 18-án Sz. Szaká P. ter egyleti tikár.

— Adomány. A helybeli „Econ-mul” pénzüzet igazgatósága 15 frt ad

nyánt küldött a „kolozsvári önkéntes tűzoltó egyletnek”, mely adományt az egylet elnöksége hálás köszönetét nyújtotta.

— **A szépitő-egylet** javára egy forintos nyugtáikat kiállították: dr. Kolozsári János, Székely János, Fritz Salamon, Bántha István Kikáker Bojászár, Lux Kálmán, Kerekes József, dr. Veisz Miksa, dr. Szamosy János, Király Gyula, Császár Dávid, Foli Viktor, dr. Lechner Károly, özv. dr. Belke Jánosné. Az egyesület választmányának nemesszervi adakozóinak hálás köszönetét nyújtotta.

— **Kik vannak az Emke-fürdőjén?** Az Emke források fürdőjén mutatnak, mint leveleznék írja: Dr. Lindner Gusztáv egyet. tanár családjával Kolozsvárról; Lehmann V. Sándor könyvtáros családjával Kolozsvárról; Bityánszky miniszter tanácsos családjával Abrudbányáról; dr. Székely István gimn. tanár családjával Brassóba; Förster zenetanár Beszterczéről; Szigethy-nővérek Kolozsvárról; Wild aljárásbíró Brassóba; Bocas Tódor nyomdász családjával Beszterczéről; Fussné és leánya Beszterczéről; Keresztes Józsefné családjával Beszterczéről; Kremer és neje Szász-Lekenczéről, Som Péter cs. és k. közigazgató Lengyelországból, Karácsonyi Sándor földbírt. Kékesről, Fehérvári Jenő földbírtokos stb.

— **Nyári táncvigalom.** Az alakuló felbén levő „toroczkói zene-egylet” saját pénztára javára f. év július hó 23-án a Városháza disztermében nyári táncvigalmat rendez, melyre az ügybarátokat a városunk szellemi és anyagi felvirágzása iránti érdeklődést tisztelettel meghívja a rendező bizottság. A vigalom d. u. 2 órákor veszi kezdetét. Pálfi János író. igazgató.

— **Az 1896. évi millenáris kiállítás zene- és színművészeti osztályának szervezője,** dr. Váli Béla, pár nap óta városunkban kutat régi egyházi és világi zenereliquiák után. Dr. Váli a dunántúli levéltárak átkutatása után meglepetve látja az erdélyrészi könyvtárak gazdagságát az általa keresett genében. Kolozsvárt, mint értesülünk, dr. Váli rendkívüli becses anyagot talált a Szt. Ferencz-rendiek és az unitáriusok könyvtárában. Köztük néhány oly zenekéziratot, amely disze leendő a kiállításnak. Városunkból máste nemhánynapra a Székely és Szász vidék átkutatása végett elutazik dr. Váli, de mintegy 8–10 nap múlva újra visszatér a muziumi könyvtár, régiségtár és a piarista atyák érdekesnek ígérkező könyvtárának megtekintése céljából.

— **Kolostorba vonult herceg.** Liptsebből sürgönyzik, hogy nagy feltűnést keltett az a tény, hogy Miksa szász herceg, a szász király unokája, ki a katonai szolgálatról hirtelen megvált és tudományos tanulmányok céljából Eichstättbe (Bajorországba), szándékozott menni, az osztrák helyőrségből minden kíséret nélkül Eichstättbe utazott, hol a kolostorba vétette föl magát. Jól értesült körökben a herceg elhatározását ama hatalmas befolyásnak tulajdonítják, melyet Wahl, a drezdai püspök, reá gyakorol.

— **Virágos lakomák.** Egy párisi fiatal főúri hölgy ebédjén a minap az asztal, az egész ebédlő, sőt minden fogás étel egyetlen fajta virággal: fehér rózsával volt díszítve. Következett egy piros rózsá-lakoma, férjes nők számára; nefelejtis-lakoma, keresztelők, akik költői szép ibolyadiner pedig egy magasrangu fiatal özvegnél. Persze nyomokban termelt a viveur-ök sárga szekfűves lakomája, a melynek egész folyamata alatt a legpikánsabb kuplék, sora járt; sokat beszéltek egy ugynevezett művésznő nyaralásának folyt lakomáról is, a mely főhéher liliumdi-szével vakmerő ellentétben állt a társaság hangulatával. Szokás egyébiránt, megnevezni a meghívott azt a hölgyet, a kiért az illető virágot választották; a virág színével a hölgyek aztán összhangba hozzák toleste-juk színét. Hanem ezt a szép szeszélyt a szerelmi drámák is be fogják vonni a maguk birodalmába; máris rebesgetik, hogy egy feltűnő feleségnek azzal sikerült ártalmatlanná tenni vetélytársnőjét, hogy sárga-rózsás ebédre hívta meg — jól tudván, hogy az ezzel járó öltözék egyáltalán nem áll jól a szöke vendégnek.

— **Vérgzés.** M.-Tordamegye Csóka nevű községében történt a következő borzastó eset, mely nemcsak a község lakosságát hozta izgalomba, hanem mindenkit egyaránt megdöbbentett, ki azt hallotta. T. D. csóka lakos pálinkázva ült egy szintén csókai emberrel a korcsmában. T. D. ki rosvott előlélt ember volt s már korábban is 9 évig ült a szamosújvári börtönben emberölésért, beléköltött ivóvársába a vérgzés természetének szabad folyását engedve, a kezégyében levő lámpával a szerencsétlen embert elkezdte vagdalni. Levágta mindkét karját s a sző szoros értelmében halálra vagdalta azt. A vérgzés embert a csendőrök elfogták s kapavájjal, mint bűnjellel együtt elvitték biztos helyre, hol az igazságszolgáltatás méltó büntetést mér rája.

— **A khedive házassága.** Konsztantinápolyból jelentik a „Pol. Corr.”-nak, hogy az ottani diplomáciai körökben mit sem tudnak arról, hogy Abbass pasa egyiptomi khedive valamelyik török hercegszázsonnyal házasságra lépne. Csak két ilyen hercegszázsonnyal lehetne szó, ha az a törv esetleg megvalósulna az egyik a szultán leánya, Naine hercegszázsonny, a másik pedig unokahuga, Émine hercegszázsonny, mind

a kettőn most tizenhét évesek. Most történik különben legelőször, hogy egy török hercegszázsonnyal kölföldi mohamedán fejedelemhez megy nőül és ebben rendkívül nagy kitüntetés látnának a khedive nézve, amár a török sógorságnak nincs olyan jelentősége, mint a nyugateurópai udvaroknál. Jobban van elterjedve az a hír, hogy a khedive Osman egyiptomi hercegnek, Mustafa Fazyt pasa, Izmail pasa volt egyiptomi khedive testvére fiának leányát fogja elvenni.

Szerkesztőségi üzenetek.

V. Gy. Cs. S. Torda. Még ha egy teljesen tárgyilagos válasz volna: akkor lehetne a tanstület választmányának nevében is felelni. De mikor arról van szó, hogy valaki „illetlen hazug, aljas rágalmozó” nöhát az ilyen nem szokta a férfi egy testület háta mögé bujja kiabálni. Vagy tárgyilagos választ kérünk, vagy tessék annak az urnak aláírni a nevét, a ki azért felel is, — mert a vitéségnek egy testület által hangoztatott szavai nevétségek akkor, mikor egyetlen ember ellen irányulnak. Különben is úgy tetszik nekünk, hogy önkéresetlen prókátorok.

A czikk különben egyszerűen tagad, de nem bizonyít. Már pedig bizonyítás nélkül, még egy választmánynak sem muszáj hitelt adni, különösen egy érdekelt választmánynak, a melyekre fájdalom igen könnyű pressiót gyakorolni.

Vénus Kocsárd. A küldött arezképet áadtuk a kiadóhivatalnak. Tréfának elég jó, de a fáradságot aligha megérdemelte. Levélét elolvastuk és abból a következőket tudtuk meg: A levél írja meg Vénus inkább Plutót; a kinek ideje van annyit fecsegni, és firkálni, az vagy nem tudja, vagy nem respektálja az angol közmondást: „az idő pénz!”

? „r.” A versnek több hibája van. Először hosszú; másodsorban nem poétikus; harmadszor túl-banalitás: negyedszer sem phisikailag, sem lélektanilag nem mindentűt igaz stb. Ezekkel a hibákkal szemben csupán azon vékony érdem marad fenn, hogy itt-ott felcsillan benne a költészet egy parányi fénye de ez is olyan kevés, hogy körülte homályban marad minden. Ismernünk kellene önt, hogy bővebben reflektáljunk közleményére.

Pista. „A mult boldog, a jelen sötét,” — írja ön. Meglehet, de a célzást nem értjük és ha úgyis van, miért kell ezt nekünk tudnunk. Az a ? jel még feltűnik ott és ezon a helyen, a hol ön óhajta. Lesz hangja, a multnak, — zenéje a jövőnek, de a jelen néma, mert türes végtelenül türes és puszt a táj, a hol nincs napfény, madárdal és virág. Ime az ön kérdéséhez hasonló rejtélyes felelet. A délelőtti órákban sziveskedjék felkeresni szerkesztőségünket

Dr. W. Bruckner, Advokat. Hermannstadt. A Transylvánia intézetre vonatkozó czáfolatával tessék a „Magyar Pénzügy”-hoz fordulni, mert elsősorban az közzélt azt, hogy a Transylvánia, hogy áll s mivel foglalkozik.

Értesítés.

A székelykeresztúri m. kir. állami tanítóképző intézetben, az 1898–99 iskolai évre a felvételi vizsgák f. év szeptember 2-án fognak megtartani, s az iskolai év ugyanazon hó negyedikén nyitattik meg.

Felvételeknek oly éptestű, egészséges ifjak, kik 15-ik életévüket betöltötték, s a gymnasium, vagy a reáliskola, vagy a polgári iskola legalább 4 alsó osztályát jól sikerrel elvégezték. A kik ezt iskolai bizonyítvánnyal igazolni nem tudják, felvételi vizsgálatot tartoznak tenni a magyar és német nyelvtanból, a földrajzból a történelemből és a számtanból, s a tárgyakból annyit kell tudniok, mint az említett iskolák négy alsó osztályban tanítanak Ezenkívül felsőbb rendelt folytan, a zene és énektanuláshoz megkívántató képesség kipróbálása tekintetéből, minden most belépni akaró ifju felvételi vizsgálat alá vettetik.

A felvételtől sajátkezűleg írt folyamodások, ta nitóképző intézetünk igazgató tanácsához címelve jelen év augusztus 15-ig, alólírozott küldendők be. A folyamodás a következő okmányokkal szere lendő fel: keresztlevele, iskolai bizonyítvány, eredeti ben orvosi bizonyítvány, védhimlő utóoltást igazoló bizonyítvány, szegénységi bizonyítvány, azon esetben ha az illető állami segélyért folyamodik. A folyamo dásra, ha szegénységi bizonyítvány nincs mellékelve, 50 kros, s a mellékletekre megfelelő bélyegek ragasz tandók

Tandij nincs de tankönyvekre minden ifju 10–12 frtot hozzon magával, s fizesse be alólírozott Minden ifju nyer szállást, fűtést, világítást, továbbá mesztást és betegség esetében, orvosi gyógy kezelést ingyen, s ezen kívül a szegények és arra érdemesek 5–8 frt havi állami segélyt.

Köteles minden felvett növendék, tisztességes ruházaton kívül, magával hozni 6 pár változt, 2 háló inget, 6 zsebkendőt, 3 törülközőkendőt, 6 pár kapcát 1 párnát, 2 párnahéjat, 2 felső 2 alsó lepedőt és 1 ággyertőt. Minden fehérmű a tulajdonos teljesen ki írt nevével, egytintával jogyzendő meg. Ágyról, asz talról, székről, szekérről s egyéb bútorkról valamint szalmazsákról és pokróczról gondoskodva van.

Székely Keresztúr 1898 július hó 15.

BORBÉLY SÁMUEL.

igazgató tanár.

Kövérek emberek lakomája.

Egy párisi vendéglősnék, Monsieur Fric-latnak eszébe jutott, hogy hírdetés után Párisnak minden kövér emberét ebédre hívja. Csak az vehetett részt ezen a sajtós ebéden, a ki legalább is száz kilót nyomott. Többen engedtek ennek a hívásnak és június hó 27-én csakugyan meg is jelentek a Mounet szállodában. Egy teríték ara 50 frank volt, de minden kilóért, amely a száz kilót felülmulta, egy sou engedmény járt, úgy hogy a ki kétszáz kilót nyomott volna a vendégek közt, az ingyen ebédelhetett.

Két pályázót, kik súlyokkal terhelték meg zsebeiket, szégyen szemre visszatartottak.

Összesen huszan vettek részt a lakomán. Elnökké lett lett a cognini Rubichon (130 kl.) és alelnökké Buzuoi grenoblei fiatal kereskedő alkalmazott.

Felesleges mondani, hogy derekasan ettek, ittak. A lakoma után valamennyi vendég sulya, 2–3 kilóval nehezebb volt, az elnök négy kilót nyert sulyban.

Az elnök fényes felkészítőt mondott, melyben nehezelt azért, hogy nem becsültik meg eléggé a kövérek embereket. Szavait Epikur szavaival végezte: Soha sem lehet az ember elég kövér.

A felkészítő lelkesítő hatása alatt elhatározták, hogy minden huszlagyó kedden újra összegyűlnek.

A Petit fournal megjegyzi, hogy a vendégek közt csodaszülöttek még sem voltak, legalább nem olyan, mint a kis Hutin Fülöp, kiról Marie megjegyzi, hogy 13 éves korában 214 fontot nyomott; Perey és Laurent egy nőmetről emlékeznek meg, ki husz éves korában 450 fontot nyomott, 13 font volt születéskor, 42 font 6 hónapra korában, 150 font negyedik évében.

A nők még tultesznek a férfiakon és a Friclat vendéglős által rendezett lakomák bizonyára sokat nyernének érdekességben, ha a szép nem képviselőit is meghívják. A tiszteletbeli elnökséget kétségkívül egy fotaub-leuani péknie nyerné el. — Ez a derék aszszony tavaly töltheti ment Tancyban lakó gyermekeihez.

Hatvan napig érvényes menet-térít jegyet váltott.

Elutazásakor csak oldalvást tudott bemenni a kupéba, mikor azonban vissza akart utazni, oly „kövérré” tölthet, hogy sehogysem fért be a vasuti koozi ajtaján. — Midőn fenyegetőzött, hogy pert indít a vasuti társaság ellen, egy teherkocsit rendeztek beszámára és ebben a rögtönzött szalonban utazott haza.

A Borghese-Vanderbilt házasság.

Borghese Pál herceg tehát, a ki a római ház építkezésekre 30 millió lírát vert bele s most házái turesen állanak, csakugyan megannyira ősei bliske cimzerét a Vanderbilt pénzével. Pát, a 22 éves Scipió Batelli miss-new-yorki apostoli delegátus összehozta miss Vanderbilten, a ki 80 milliót visz férjéhez.

A házasság mellett a vatikán kétszeresen nyer, mert a Borghese-család, ez a pápai kreatura, busáson megfizeti a házasságszerzés díját, de megfizeti azt a pénzt is, melylyel Pál herceg a péterfillér-pénztárnak, mint kölcsönnel tartozik. E nevezetes házasság hírére azt kérdezték a nyárpolgár lelkek, hogy boldog lesz-e? Naiv, régi módú kérdés. III. Vanderbiltnék a neje — mert a milliárdoknak is van dinasztiajuk s a generációkat római számmal jelzik — a new-yorki színházban egyszer szakasztott olyan koronával a fején jelent meg a páholyban, mint Viktoria angol királynő.

A korona háromszázezer font sterlingbe került. Ha ehhez még hozzáteszük, hogy a leányának pompaszerelete sem kisebb a leányánál, akkor az a 80 millió líra hozomány nem is olyan sok pénz azért, hogy a miss beleszusszon ebbe a büszke fejedelmi családba. Sőt ha az ember frivol akar lenni ezt a házasságot nagyon természetesnek tartja. Ha egy Vanderbilt levélben az iránt intéz kérdést Victoria királynőhöz, hogy nem akarja-e neki eladni egyik bive Meissonior-képet s a viszatulajás utján makaculni csak azért is harmincfélmillió frankot ígér, ezzel remélvén ő brit feleségét elsőidíteni akkor ennek a cselekedetnek nincs zöldebb árnyalata mint ha a leány számára 80 millióért hercegi koronát vesz. Szerellem? mi az? Ó, miss Vanderbilt nem érzékeltlen teremtés szereti a firtet s talán bele is szeret Scipione tüzérhadnagyba, kivált ha elgondolja, hogy papája pénzével mily élvezeteket szerezhet meg az ember, ha okos.

A pénz sok esetet nem szerezheti meg azokat a gyönyöröket, a mikre vágy az ember. De a Borgheséknél olyan élvezetekre lel, a melyekért a száz milliókkal bíró vasutikáry leánya bátran megadhat 80 milliót, mert másutt nem igen szerezheti meg. Először is, ha Borghese papa meghal, Scipione hadnagy lesz a sulmonai herceg, a mi fejedelmé számára meg Olaszországba, következésképp miss Vanderbilt „sulmonai hercegné” lesz. Azután ott laknak majd a híres li Cembalo-ban, a római Borghese-palotában, melynek udvarában a porticus 96 gránit oszlopon nyugszik.

Azután a Porte del Popolonál kezdőd hatalmas Borghese-villa és kert oly műbezd, oly antik, oly remek kiics hogy még egy Vangerbilt irigységet is méltán felkeltetheti. S végre a Borghese-nevet sem szerezheti meg minden parvenue amerikai „milliomosnak a leánya. Azt a nevet, melyet V. Pál pápa is viselt, a ki Borghese Camillo volt. Summa summarum: nemcsak Scipione herceg, de Miss Vanderbilt is jól járt. Megta-

lálták egymás. Egy Miss Vanderbiltnék épp oly kötelessége volt egy Borgheshez menni nőül, mint a hogy Scipio hercegnek kötelessége volt őseinek mtküncekkal túltöltött palotáját megmenteni az elárverezéstől.

E házasság az ad némi pikáns színezetet, hogy a Missnek nem kellett átjőnnie a vén Európába, hogy hercegi férjét fogjon magának (mint a többi milliomos lányoknak, például az ezüst-király Makay leányának, a ki Colonna herceghez ment nőül 200 millió frank hozománnyal), hanem New-Yorkban történt az eljegyzése, nem kevesebb ember, mint a vatikán alágátusa közvetítésével.

Közönség köréből.

A sánczalja.*

Nemcsak most a mikor a kolera „közledek”, de minden időre szükségesnek tartjuk a hatóság és egyéb „intéző körök” figyelmét erre az ázsiai állapotban levő adófitetők által lakott városrésze felhívni.

E városrészben legalább 2500–3000 lélek lakik. Van ennek a negyednek egy utcája, (Sánczalja utca) mely cirka 1 kilométer hosszú. Ezt az utvonalat az új vashidtól kezdve a Rákóczi utig összesen kilencz petroleumos lámpa szereté megvilágítani — ha tudná (a benszülöttek esküvel bizonyítják, hogy a lámpák minden érben kitakarítotnak — mi nem hiszük). Mi azt nem akarjuk, hogy itten oly fényes világítás legyen — mint a főtéren, s azt sem mondjuk, hogy a libuzgati utcában a csak mostanság emelt 6 nyaralóra való tekintettel felállított 7 lámpa sok — de azt mégis ki kell jelentenünk, hogy 7 lámpa a libuzgati utca 6 nyaralójának 8 emberrel számított 48 lakására sehogysz aránylik 1500 lakó 9 lámpájával... Persze, persze...

Mi azonban még a 9 lámpát is elegendőnek tartanók, ha az ut olyan lenne, mely csak legkevésbé is járható. De milyen ez az ut? ... Vajon nem jár erre, sem a kerületi kapitány, sem a főkapitány, sem a polgármester? Ugyan mit gondolnak az „intéző körök”? hisz nemcsak a nemes város még végrehajtót sem kap erre az utcára.

A sánczalja felé a vashidnál bemenőleg emelkedik egy hegy, mely a nagyalom kéményénél előli a maximumot — biztos méret hiányában mondjuk, hogy 10 méter szamos szín felett itt egyszerre lemegyünk a németek pallójáig de úgy, hogy a mit a vashidtól a maximumig (200 lépésben tettünk meg — itt 15 lépésben (futással) kell cselekedni. Eddig még „járda” nem volt, csak itt kezdődik. Al pedig ez a járda abból, hogy a a házak előtt az épületektől egy méternyire 50–60 cm magas gerendák vannak beverve 2–5–8 méter távolságra. Tehát „járda” az, a melyek a gerendák és házak közötti részen van. Pompás járda! Minden 10 lépésre egy-egy mély és piszkos trágya lével telített árok.

Az „ut” olyan keserves, hogy azon még a szekér sem megy, kénytelen a járdára térni, de ott sem halad, csak kinlódik. A szekerek fuvarosai tehát a „járdát” nem igen respektálják, — először, mert a városi hatóságot sem respektálják, másodsor, mert a gerendák olyan törpék, hogy azokon egy szekér átajajhat. S minthogy tényleg áthajt, kérdjük: minek jók azok a gerendák? Felelet: Hogy a benszülöttek azokon átbúgdáncoljanak. Isten mentsem meg, de igazán szükséges volna, hogy előbb valamely kormányparti nagy férfiú kitörje a nyakát vagy a lábát — akkor talán egy „utász” egy nap alatt 60 kr. bértől kifűrésznél a gerendákat. A németek pallójától a Rákóczi-utig az utat legjobban, ha a kereskedők kiratainál most általános használt rollohoz hasonlítjuk. Is-tenkísértés azon végig menni. A legidősebb benszülöttek sem emlékeznek arra, hogy erre az utra sem a forradalom előtt, sem utána csak egy szekér kavicsot is hordattak volna. Hanem ganét, trágyát, szemetet, ocsmányágot 1000 szekér számra. S ez jól is van így! Városunk a látványosság tekintetében nagyon szegény. Ide bátran elhozhatjuk vidéki ismerőseinket, mert olyat látnak a szagolnak, hogy soha, soha el nem felejtik. Ha a bécsi büszkeséggel mutogatja a Szt.-István templomát, a budapesti a lánchidat, a debreczeni a Hortobágyot, mi mért maradunk hátra: fel tehát zónázó idegenség a — sánczalja.

Hát még a közegészségügy! Ez kezét fog a kolérának már a hírével. A sánczalja háta megett a „Fellegvár” van, ezen keresztül a dögleteles levegő nem igen vitetik tova, tehát besétál a sétateren keresztül a városba. Milyen illat ez! Egy köbméter elég arra, hogy a sétatér 100 hár-fájának édes illatit tönkre tegye.

A kiöntött moslék, csirkebél, emésztögödör, rothadt vetemény stb. heteken, hónapokon, jobban mondva, évtizedeken keresztül felgyűlve, elrothadva, hogy minő illatot terjeszt, azt talán csupán csak Zóla tudná találaton leírni. Ezen a diszes helyen van még egy oly speciális valami is — a mi ma már egy legelhagyottabb faluban sincs meg. Tudniillik 100 ház is van olyan, melynek nincsen a rny y e k s e k e.

Ezen a dolgon a benszülöttek úgy segítenek, hogy egy-egy nagyobb édsnytt tartanak a háznál, melynek tartalma esténként avagy reggelenként, de a körülmények folytán akár fényes délben is a fő utcára öntetik, innen aztán az, vagy a Széna-ba vándorol, vagy a mi még keservebb — beszivódik a talajba. Hogy azután ez a talaj — mely már

* Felhívjuk a hatóság figyelmét az itt leírt misztériákra.

évtizedek óta lévén inficiálva — mi 3 illatot bocsát ki — arról jobb is nem beszélni.

Pedig ez a 2500 ember is megérdemelne, hogy 38–50 percentes pótdó mellett embereknek nézzék már valaha őket is. Hiszen ha ide egy kolera, vagy akár micsoda Isten csapása beútt — akkor fuccs a pótdónak, mert innen többé egy lélek sem fog menni a király utcába adót fizetni. De nem csak ő, hanem az egész város közönsége Czech intézetének szolgáltat ki, egy itt fellépő járvány esetén. Ezt jól jegyezzék meg az érdekelt körök.

Ez az állapot nem tréfa s nem tür további hanyagolást.

Rendet kérünk, de nem felületes, hanem alaposat, még pedig azonnal, mert az a féle „kiadatik véleményezés és tanulmányozás végett az al- fő mellék stb. bizottságoknak” — nagyon csiga módjára csinálna itt rendet.

Kérünk haladéktalan intézkedést, mert mi ezt az ázsiai állapotot mindaddig napirenden tartjuk, míg a hatóság teljes erejével oda nem hat, hogy a sánczaljai járványfészek el legyen tüntetve s itt a vízparton ne legyen olyan terület a városnak, mely melegegye a kolérának.

Rákóczi hegyi szállótulajdonos.

LEGUJABB.

(Az Ellenzék eredeti táviratai.)

Eötvös-Polónyi ügy.

Budapest, jul. 19.

Polónyi Géza a mai lapokban nyilatkozott. Polónyi e nyilatkozatában kijelenti, hogy 3 minden eszközt kimerített, mely a lovagasság szerint rendelkezésére állott, — azért hogy lovagias elégtételt kapjon.

Ilyen elégtételt nem kapott és így több szava nincsen!

Egy örült gazdász rémtette.

Budapest, július 19.

Temesvárról jelentik, hogy Tutun Arkadie skenszi gazdász a feleségét közvetlen az esküvő után ördölési rohamban le-szurta.

Sikkasztó jegyzősegéd.

Budapest, július 19.

Kripp Antal utvini jegyzősegéd — mint Temesvárról sürgönyzik — főnökétől 500 frtot sikkasztott és megszökött.

Muszka-barátság.

Budapest, jul. 19.

Pétervárról sürgönyzik, hogy az orosz lapok örömmel elismerik Magyarországtüntetést szeretetreméltóságot, a melyet Pallacin ezredes hamvainak haza szállítása alkalmából tanusított. A lapok nagyobbára így nyilatkoznak:

„A magyarok meglehetően győzödvé, hogy Oroszország alkalomadtán nem fog hátra maradni lovagias érzületének kinyilvánításában.

A Magyar és — Oroszország közt lévő antagonizmus enyhítését az európai béke egyes nyereségének lehet tekinteni.

Vilmos császár elismerése.

Budapest, jul. 19.

Berlinből jelentik, hogy az ottani hivatalos lap közlésezi Vilmos császár sajátkezőleg írt levélét, melyben Caprivi gróf birodalmi kancellárnak teljes elismerését és soha meg nem szűnő halálját fejezi ki a hadsereg reformját célzó tárgyalások sikeres befejezéséért.

A birodalmi kancellár szakértelme, államférfiúi belátása és odaadó működése — ugymond — kielégítő befejezéshez juttatták a reformot.

Nem szabad lengyelül beszélni.

Budapest, jul. 19.

Varsóból jelentik, hogy a lengyel nyelv elnyomására újra kiadtak egy rendeletet. E szerint a lengyel nyelvet a hatóságokkal való érintkezésben nyilvános gyűlésekben, nyilvános helyeken, a színházakban, kávéházakban használni szigorúan tilos. A kik e rendelet ellen vétének, súlyos büntetésben részesülnek.

Kolera.

Budapest, július 19.

Tegnap és ma hat kolera gyanus betegedés történt.

A betegeket azonnal beszállították a barakkházba. Két beteg Erzsébetfalváról való.

A mint híre ment a gyanus betegedéseknek a fővárost félelem szállta meg és sokan készülnek elutazni.

Felölő szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segéd-szerkesztő és kiadóulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

Sz. 1139—893.

653. (1—1)

Pályázati hirdetmény.

A kormányzatokra bízott Kolozsvár sz. kir. város törvényhatóságának V. hidelvei kerületben a **kerületi jegyzői** állás lemondás folytán megüresedvén, ez állásnak választás útján való betöltésére ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom ennél fogva mindazokat, kik ezen 300 frt évi fizetés és nyugdíj-igénnyel ellátott állást elnyerni óhajtják, hogy az 1893. évi I. t. cz. 19. §-ban előírt minősítettségüket igazoló folyamodványaikat hozzám legkésőbb **felvő évi július hó 25-ig** nyújtsák be.

Kolozsvártt, 1893. évi július hó 13-án.

Gr. Béli s. k.,
főispán.

Birtokvétel.

Kolozs- vagy Szolnok-Dobokamegyében
kerestetik
egy 30—50 ezer frtos birtok.
Czim a kiadó-hivatalban.

655. (1—2)

HOMOROD FÜRDŐ

hazánk, sőt az egész Continens legvasasabb
fürdője. — Fekszik Udvarhelymegyében, Sz.-
Udvarhelytől 16 kilométer távolságra.

Ide utazhatni a magy. államvasut Kolozsvár—brassói útvonalán Héjasfalvái és innen a Héjasfalva—sz.-udvarhelyi székely vasuton közvetlen összeköttetéssel. Sz.-Udvarhelytől kényelmes bérkocsik állanak rendelkezésre, honnan 1½ óra alatt érkezhetsz Homorodra.

Maga a fürdő feyves erdők által minden oldalról védett, szélmentes, két havasi pataktól átszelt gyönyörű völgyben fekszik. Van 3 szénsavas ivókútja (borviz), két hideg-fürdője és egy ujonnan épített, gőzkazánal melegített kényelmes meleg-fürdője, több kilométerre kiterjedő feyves sétater, naponta kétszer két-két óráig tartó kinttő cigány zenekar szórakoztatja a közönséget. Közel és távoli gyönyörű kiránduló helyek.

Helyben állandó fürdőorvos, kézi gyógytár, postahivatal.

A vendéglőt Szorger János sz.-udvarhelyi vendéglős látja el, ki több éven át a „Korondi fürdőn” közmelegedést és elismerést nyert.

Orvosiilag javallatik e fürdő:

vérszegénység, általános testi gyengeség, főleg női bántalmaknál: mint méheltérülés, rendetlen havazás, a méh hurutos bántalmainál és magtalaságnál.

A II-ik évad kezdődik Augustus 1-én.

Vannak jó lakások, többnyire az új épületben folyton kaphatók. — Mindennemű felvilágosítással szívesen szolgál.

Homorod-fürdőn, 1893. július 14-én.

CSIKI AMBRUS,
ez ideál bérlet.

651. (1—1)

TÜZES KARÁCSON

deési királyi közjegyzőnél

egy végzett jogász,
ki jelöltként bejegyezhető s ki a román
nyelvet beszédben bírja,
alkalmazást nyerhet.

Ajánlatok nevezett közjegyzőhöz
intézendők.

654. (1—3)

Két Decima (súlymérő)
teljesen jó karban,
igen olcsó áron eladó.

Mindeniken 750 kilóig lehet mérni.

Értekezhetsz:

Merksits Sándornál,

Feleki-ut 3. szám alatt. 640. (3—3)

„MARGIT”

GYÓGYFORRÁS,

„MAGYAR SELTERS”

Vegyelemezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vagy üsszététele, kevés szabad, de gazdag, felig kötött szénsavtartalmú kiváló hatású bizonyult, különösen **tüdőbántalmaknál**, a hol a szabad szénsav csekélyebb jelenléte megőrzi a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a felig kötött szénsav gazdagsága a gyógyhatásu alkatrészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközöli. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabad szénsavtartalomban erősebb ásványvizek, mint a **seltersi, gleicherbergi, tődőbajokiban**, különösen **tüdővérzés**eknél már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézetekben, különösen a leglátogatottabb **Görbősdorfbán** a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapesten: dr. Korányi, dr. Gebhardt, dr. Navratil, dr. Poór, dr. Kéty, dr. Barbás; Bécsben: dr. Bamberger, dr. Duschek, stb. a legjobb eredménnyel alkalmazzák a **légző-, emésztő- és húgyszervek** általános hurutos bántalmainál.

Mint ivóvíz

präservatív gyógyszernek bizonyult a kolera megbetegedés ellen,

borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos

főraktár

Édeskuty L.

cs. és k. és szerb
k. udv. ásványvíz-
szállítónál,
Budapest.

Ugyisintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

214. (9—12)

ELŐPATAK GYÓGYFÜRDŐN,

melynek több kiállításán kitüntetett gyógyvizei Európa leghíresebb bálneológusai által az eddig elismert égvényes vasas
savanyuvizek legelsőjének jelentetett ki,

az évad május hó 15-étől szeptember hó végéig tart.

Fürdőorvos: Dr. NAGY KÁLMÁN.

Ez ásványvizek különösen a következő betegségekben bizonyultak be biztos hatásuaknak: a gyomor és belek idült hurutjainál, gyomorégés s a tulságos nyálka és savképződéssel járó emésztési zavarokban, gyomor és bélzában, altesti vérbőségben, vérpangásban, aranyérben, rásztkór és kedélykórban, máj- és lépdeganatokban, az epe kivező csöveinek hurutos bántalmaiban, sárgaságban, epekövekben, a poszgerj s váltólázakból származó lépdeganoknál, fejlődési sápkórban s az ezen alapuló hősárm zavarokban, s különösen vérszegénységi állapotokban, a vesék és húgyhólyag hurutos bántalmaiban, kezdődő húgy- és fővénykő-lerakódás s húgykő képződéseknél, a méh idült tömlőseinek, dagainál, fehérifolyás s rendetlen havazásnál, a nemi részek gyengeségeiben, angol kórban, közsvény és csúzbajokban.

Az ásványvíz használatával kapcsolatosan ujonnan be-
rendezett **meleg és hideg ásványvíz-fürdők**, friss
kecsketej, savó, hidegvíz-gyógymód, massage, svéd tornászati áll az
azt igénylők rendelkezésére.

Van gyógytár, távirda, posta. 600 szoba áll a közönség rendelkezésére, napi ár 50 krtól fennebb, melyek az igazgatóságtól bérelhetők ki. Az éttermekben nagyon jóanyosan étkezhetsz. — Szórakozásul vannak: parkok, erdei sétányok, olvasó-, zongora- és társalgó-termek, tornászati, csolnakázó tó, színház, hangversenyek, bálok s kirándulások, ugyisintén egy első rangú cigány zenekar.

Vagyontalan betegek hatóságai ajánlat mellett ingyen lakásban és gyógydíjmentességben részesülnek.

A bármely irányból jövő gyógyvendégek a földvári vas-
útállomáson szállanak ki, honnan az 1 óra távolságra eső Elő-
patakra magán- és társaskocsik szállítják a gyógyvendégeket;
társaskocsin, ha csak egy személy jelentkezik: 2 frt; két vagy
több utas személyenként 1 frt 30 kr; külön kocsi egy család
részére 3 frt szabad kézi podgyászszal; ellenben a vasuton
feladott podgyászért 50 klrig 30 kr, azon felül 50 kr. fizetendő.

Minden megkeresésére utasítást és felvilágosítást készséggel ad
Előpatak, 1893. évi május hó 15-én.

493. (13—20)

A fürdő-igazgatóság.

„THE GRESHAM”
életbiztosító társaság Londonban.

Magyarországi fiók:

Budapest, Ferencz-
József-tér 5.—6.

a társaság házában.

Ausztiai fiók:

Bécs, Giselstrasse 1.
szám alatt

a társaság házában.

A társaság vagyona 1891. június 30-án Frk. 117,550.797—
Evi bevétel biztosítások és kamatból
1891. június hó 30-án „ 20,725.259—
Kifizetések biztosítási és járadéki szer-
ződés s visszavásárlások stb. után
a társaság fennállása óta (1848.) „ 249,311.449—
A legutóbbi tizenkét havi üzleti idő
alatt a társaságnál „ 61,372.000—
értékig nyújtattak be ajánlatok, mi
által a társaság fennállása óta be-
nyújtott ajánlatok összértéke „ 1,728,184.555—
értékre megy. — Prospektusokkal és díjtáblázatokkal, me-
lyek alapján a társaság kötvényeket kiállít, továbbá aján-
latokkal, díjmentesen szolgálnak Erdély minden nagyobb
városában az ügynök urak és az erdélyi vezérügy-
nökség Kolozsvártt, belszén-utca 5., 7. sz.
53. (45—x)

Tenyészállat eladás.

Gróf TELEKI A. tancsi uradalmában,
posta, távirda és vasút Szász-Régen,
eladó

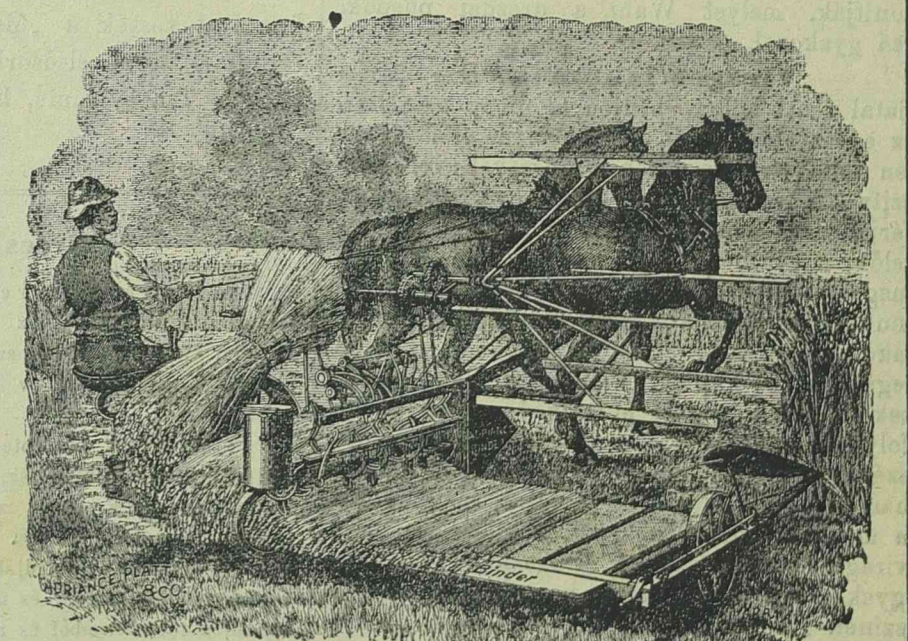
kendi-lónai és bonczhidai faj keresztezésből származott

13 darab négy éves tenyész-kan,
á 120 kilogramm;20 darab két éves tenyész-kan,
á 75 kiló;52 darab tenyész-kocza,
á 75 kilogramm.Értekezhetsz egyenesen ANTAL LAJOS tisztartóval Tancson.
623. (6—x)

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

Alkotmány-utca 31. szám. — Váci-körút sarok.

Kizárólagos képviselője:

Adrianne Platt & Co. newyorki gyár
Fűkaszálo- és Arató-gépeinek.

Ajánlja szabadalmazott kaszálo- és arató-gépeit:

legjobb és legolcsóbb fűkaszálokat, legjobb és leg-
olcsóbb marokrakó arató-gépeit. Legolcsóbb köny-
nyű kévekötő arató-gépeit, mely a nyiregyházi versenyen
1-ső díjat nyert.

Képes gépárjegyzéket kívánatra bérmentve bárkinek küldünk.

A magyar kir. államvasutak gépgyáranak
szövetkezeti képviselőisége.

Ajánlja becses tagjainak ezen gyár legjobb hírnevű

Gőzcseplő készleteit.
Mindennemű gazdasági gépeket.

A magyar kir. műegyetem által kitűnőnek ítél és a földmívelés-
ügyi magyar kir. miniszterium által ajánlott

„Budapest” permetező ára darabonként 15 frt
50 kr. csomagolással.

Szabadalmazott
jegeczes „Azurin” 1 frt 50 kr.
kilója

Eredeti Vermorel-féle francia gyártmányú

„Eclair” permetező ára 20 és fél frt darabon-
ként, csomagolás 50 kr.

Megrendelési czim:

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Bpest, Alkotmány-utca 31.
454. (19—30)